

המעשה הוא העיקר

י"ב תמוז - יום ההולדת של אדמו"ר הריי"ץ י"ב-י"ג תמוז - חג הגאולה

פתיחה

א. ידוע בפרשת הגאולה ש"ביום השלישי י"ב תמוז, הודיעו לו מביית הפקידות כי חופשה ניתנה לו, ותעודת החופש תנתן לו מחר ביום י"ג תמוז¹, היינו, שהגאולה היתה במשך שני ימים, וחוברו יחדיו (על ידי בעל הגאולה, ובמילא, גם על ידי החסידים ההולכים בעקבותיו) כ"יומא אריכתא"¹.

ב. ב"ב תמוז מודגש בעיקר ענין הגאולה ביחס לבני ישראל², ובי"ג תמוז מודגש בעיקר השפעת הגאולה ביחס לאומות העולם³.

ג. ראו בפועל, ומעשה רב: שאחרי הגאולה נתחזק יותר שלא בערך העבודה בהרבצת התורה וחיוזוק היהדות והפצת המעיינות חוצה, ועד שהמאסר והגאולה הביא לידי כך שבעל הגאולה יצא מהמדינה היא, ולאחרי זה – הגיע לחצי כדור התחנות, שזה איפשר שעבודתו בהרבצת היהדות והפצת המעיינות חוצה תהי' שלא בערך יותר בהתחזקות ובהפצה, ועד בכל קצוי תבל, ובאופן דפועלה נמשכת – הולך ומתפשט⁴.

המכתב המפורסם

זאת למדעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), תשמ"ח ואילך, ותוא על אחריות המלכת בלבד.

(1) וראה שיחות ימי הגאולה "ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 7-8: "מפני שביום השלישי י"ב תמוז ה' בית הפקידות סגור באופן רשמי, היינו, שהגאולה היתה במשך שני ימים, התחלת הגאולה – י"ב תמוז, וסיומה בפועל ממש – ב"ג תמוז.

יש בזה מה שאין בזה:

"ב"ב תמוז – מודגשת המעלה **דהתחלת ופתיחת** ענין הגאולה. ועוד ענין עיקרי ב"ב תמוז – יום ההולדת של בעל הגאולה, אשר, ביום זה מזלו גובר.

וב"ג תמוז – היתה הגאולה **בפועל ממש**, כשקבל "תעודת החופש" באופן רשמי, שכן, דבר בלתי-רשמי (ובפרט באותה מדינה בימים ההם) לא ה' בר-תוקף כו', [הערה 24: ומזה מובן שגם בשרות הגאולה (בדיבור) לא היתה בכל התוקף הרשמי] ועד שהי' יכול להיות שינוי שלא בערך כלל באופן שאינו למעילותא כו', ולכן, מודגש יותר בעיקר הגאולה היא כשהדבר בא בפועל ממש, ב"ג תמוז. ומזה מובן גם בנוגע ללימוד ההוראה מימי הגאולה – צריך להיות מודגש הן העילוי דהתחלת ופתיחת הענין ד"ב תמוז, כולל גם הענין דיום ההולדת, והן העילוי דסיום וגמר הענין בפועל ממש, שבזה מודגש יותר שהלימוד וההוראה צריכים לבוא במעשה בפועל, "המעשה הוא העיקר", ובאופן ששניהם באים יחדיו – שהרי, ימי הגאולה "ב-י"ג תמוז חוברו יחדיו (ע"י בעל הגאולה, ובמילא, גם הע"י החסידים ההולכים בעקבותיו) כ"יומא אריכתא".

(2) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז תשמ"ט הערה 74 – התועדות ע' 9: "וכאמור לעיל (ס"א) ש"פ מורה על י"ב שבטי ישראל, וי"ג בגמטריא "אחד", מורה על הגילוי דאלופו ויחידו של עולם בכל העולם". (3) הערה 74 שם. ושם ע' 9: "כיון שגאולות אלו – ד"ט ססלו וד"ב-י"ג תמוז – קשורות עם הגאולה האמיתית והשלמה, שאז יהי' הביור דכל העולם כולו, כולל גם אוה"ע, כמ"ש "אז האפך אל עמי" גו' לעבדו שכס אחד", לכן, מדגישים את שבתם של אוה"ע לגאולות אלו (ההשפעה עליהם וכו'), ועד"ז כדברי רבינו הזקן בנוגע לגאולות ב"ב תמוז. . . בעיני כל השרים וכל העמים כו", ועד"ז בנוגע לגאולה ד"ב תמוז שהיתה באופן גלוי לעיני כל השרים וכל העמים, ויתירה מזה (ב"ב תמוז) – לא רק **הפירסום** לעיני כל עמי הארץ, אלא שאפילו **הפעולה רשמית דהחופש** (לא רק הפקודה על החופש שניתנה מעיר הביירה) הוצרכה להיות באופן שיהי' ניכר ומודגש שנעשית ע"פ **חוק המדינה** – ע"ז שנתעבב החופש עד ל"ג תמוז, שבו ה' המשרד הממשלתי **פתח באופן רשמי** ע"פ חוק המדינה.

ובענין זה (השפעת הגאולה בעיני כל השרים) יתוסף חידוש מיוחד בשנה זו – ש"בבית הבהירים" של מדינת-הסד ז' (ששם יושבים באי-כח של כל תושבי המדינה, שרובם אינם-היהודים) הכריזו באופן רשמי ע"ד ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז, שבו והודי' לבורא העולם ומנהיגו על נס ההצלה של נשיא דורנו, אשר, בעקבות זה הגיע וקבע מקום דירתו במדינה זו, שבה עבד עבודתו במשך עשר שנים האחרונות דחיים חיותו בעלמא דין, וממנה הפיץ תורה ויהדות עד להפצת המעיינות חוצה בכל העולם כולו, ובאופן דמוסיף והולך בשנים שלאח"ז, במשך הארבעים שנה (שלאחרי הסתלקותו), הן בנוגע להפצת התורה והמעיינות אצל בני, והן בנוגע להפצת עניני טוב, צדק ויושר, אצל אוה"ע ע"י קיום שבע מצוות בני-גו (הכחנה לקיום העידו"ז "אז האפך אל עמי" גו' לעבדו שכס אחד) **הכחנה רשמית ע"פ חוק המדינה**, שבו מודגש חידושו של יום זה – יום של טוב וחסד כו". וראה לקמן הערה 14.

(4) ש"פ חוקת י' תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 565: "ועד"ז מובן גם בנוגע להגאולה ד"ב תמוז (שבאה לאחרי המאסר והגלות בגלל העבודה בהרבצת התורה וחיוזוק הדת): שנוסף לכך שזה גילה את האמת כאן למטה, הנה ע"ז יתוסף חידוש גדול, שגם בכל העולם כולו נתקבל ענין הרבצת התורה וחיוזוק הדת, בתור הכנה הגאולה האמיתית והשלמה, כאשר כל העולם הי' בגלוי דירה לו יתבדך. והגאולה הביאה גם חידוש בעבודה גופא בהרבצת התורה וחיוזוק הדת – כפי שראו בפועל, ומעשה רב".

ד. [כ"ק מו"ח אדמו"ר] כותב במכתבו המפורסם (לחגיגת י"ב תמוז הראשונה⁵) ש"לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה". ולכן ראוי לקבוע את היום הזה, "יום חג גאולת ישראל העוסקים בהרבצת התורה", עבור כלל ישראל "ליום התועדות והתעוררות לחיזוק התורה ויהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו כו", להוסיף אומץ בהרבצת התורה והחזקת היהדות כו".⁶

ה. אודות ענינו של [י"ב-י"ג תמוז ישנם כבר בדפוס "דברי הרב" [שכתב וחתם, וצוה להדפיס לפרסם ולהפיץ בכל העולם כולו, עד סוף כל הדורות]⁷, וכבר דובר על זה ריבוי פעמים במשך השנים שלפני זה [ובודאי ילמדוהו]⁸, ו"תן לחכם ויחכם עוד" – שכל אחד ואחד יוסיף עוד יותר לפום שיעורא דילי, וכל המוסיף מוסיפין לו".

מצוה לומר "גוט יום טוב"

ו. [בתשמ"ח אמר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח] התחלת ופתיחת ימי הגאולה ד"כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, י"ב-י"ג תמוז, בשנה זו צריכה להיות בהתאם להכלל ש"פותחין בברכה" – "גוט יום טוב", ומצוה¹⁰ לומר "גוט יום טוב" לכל אחד ואחת מישראל, גם ליהודי אשר בשם ישראל יכונה, לו ולבני ביתו כו".¹⁰

להתבונן בפרשת הגאולה

ז. הימים האלה נזכרים ונעשים – כשבאים ימי הגאולה האלו מדי שנה בשנה¹¹, מתעורר שוב מחדש הכח שהגאולה החדירה לכל יהודי¹², ולכן צריך כל יהודי להיזכר ולהתבונן מחדש בפרשת הגאולה [שהמאורע כולו, על כל חלקיו ופרטיו, כולל גם האנשים שהשתדלו בזה כו' הוא באופן ד"נזכרים", זכרון חזק]¹³, על מנת שעל ידי זה ומזה יהי' "ונעשים" – במעשה בפועל¹⁴.

ח. ועיקר – שההוספה בענינו ומעלתו של היום "תתורגם" למעשה בפועל, "המעשה הוא העיקר", על ידי מעשים בפועל בהתאם להוראותיו של בעל השמחה והגאולה, וגם בעל יום ההולדת (בי"ב תמוז) ש"מזלו גובר"¹⁵ – להוסיף בענינים של מעשה בפועל "ברוח" תוכן מכתבו של בעל יום ההולדת והשמחה והגאולה לחגיגת י"ב תמוז הראשונה¹⁶.

(5) ש"פ חוקת, י' תמוז תשמ"ח הערה 6 – התועדות ע' 558: "ולהעיר מחנוכה שלשנה אחרת קבעום כו' (שבת כא, ב)".

(6) שם. וענין שם ובהערות בארוכה לביאור נפלא על המכתב, ועוד.

(7) וראה שיחות ימי הגאולה "ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 9. (8) ש"פ חוקת תש"נ – התועדות ע' 409: (כמודגש בהמאמר (המכתב) דבעל הגאולה לחגיגת י"ב תמוז הראשונה, שבדוא"ל ילמדוהו). וראה לקמן הערה 44.

(9) מוציא י"ג תמוז תשמ"ט – התועדות ע' 18. וראה שיחות ימי הגאולה "ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 8: "והנה בנוגע לתוכנם של ימי הגאולה, הלימוד וההוראה כו' – אין צריך לחפש, מכיון שנתפרש הדבר ע"י בעל הגאולה בעצמו: במכתבו לחגיגת י"ב תמוז הראשונה כותב בעל הגאולה – "לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה" כו". וראה לקמן הערה 42.

(10) משיחות ימי הגאולה "ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 4: "ברכה זו אמורה לכל אלו הנמצאים כאן, לכל אלו השומעים את הדברים, ולכל אלו שימסרו ויגיעו אליהם הדברים, ולכל עם ישראל, לכא"א ולכולם יחדיו – כדברי בעל הגאולה במכתבו לחגיגת י"ב תמוז בפעם הראשונה, לפני ששים שנה: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה", שלכן, מצוה".

(11) ש"פ חוקת י' תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 558: "ואדרבה בכל שנה ושנה צריך להיתוסף בזה הוספה ועל" (מעקל בקודש), עד לאופן של תוספתו מרובה על העיקר".

(12) שם: "...לכל יהודי בעבודתו בהרבצת התורה והמצוות וחיוזוק היהדות, ואז כל יהודי מקבל כוחות חדשים כדי להגאל מה"מאסר" הפרטי שלו ומה"גלות" הפרטית שלו אשר מפרעיים לו בהרבצת התורה ויהדות בו עצמו ובסובבים אותו, ולכן כו".

(13) שיחות ימי הגאולה "ב-י"ג תמוז תשמ"ח שם ע' 10 הערה 35: "להעיר, שכל הענינים הקשורים ליהדות הם באופן "נזכרים ונעשים", כלומר, גם מאורע שאירע לפני ריבוי זמן, ובנד"ד, יותר משישים שנה, ה"ה באופן ש"הימים האלה נזכרים ונעשים" שהמאורע כולו, על כל חלקיו . . . זכרון חזק, ועד שפועל גם בנוגע למעשה בפועל, "נעשים וכו".

(14) ש"פ חוקת י' תמוז שם ע' 558. ולהעיר מ"ש"פ חוקת-בלק, חג הגאולה י"ב תמוז תשמ"ט – התועדות ע' 15: "יש להוסיף, שגם בהשתדלות אצל שרי המלוכה לשחרורם של רבינו הזקן ול"ק מ"ח אדמו"ר, ה" חלק גדול ועיקרי **לאומות העולם**, אשר, כו"כ מהם השתדלו ופעלו לגאולתם, כידוע בדברי הימים ההם".

ולהעיר מליל ט"ו תמוז – ב"חידושי" תשמ"ט – התועדות ע' 24: "גם אוה"ע נטלו חלק בגאולתו של ל"ק מ"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כמסופר בקונטרס המאסר והגאולה, ועוד יותר – בדברים שבעל-פה, הן הענינים שנתפרסמו כבר (אם כי לא בדפוס, מאיזו סיבה שתהי', והן הענינים שלא נתפרסמו עדיין".

(15) עוד על יום השמחה ראה – התועדות ע' 63.

(16) מוציא י"ג תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 18. וראה שיחות ימי הגאולה "ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התועדות ע' 11: "ענין נוסף המודגש במכתבו של בעל הגאולה ה"ל – מ"ש בהמשך סיוע המכתב . . . מפורץ לזה הגני שולח . . . המאמר עשרה שיושבים ועוסקים בתורה" כו".

וראה לקמן אות י"ט, כו, לח.

יחיא אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

גאולה לכל יהודי

ט. בגאולה זו נכללים גם אלו שנולדו לאחר הגאולה, או אפילו כדור שלאחרי זה – להיותם המשך וחלק מכללות נשמות ישראל, שכל נשמה קשורה ומאוחדת עם כל הדורות¹⁷. ואדרבה¹⁸ – ככל שניתוסף בריחוק הזמן הולך וניתוסף ברגש הגעגועים כו', ובמילא, ניתוסף תענוג (שפועל על כל הכחות וכו') בכל עניני העבודה דמילוי השליחות לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, בכל העולם כולו¹⁸.

י. הגאולה¹⁹ ד"ב-י"ג תמוז פעלה מצב של גאולה אצל כל בני ישראל ממש, עד לסוג אשר בשם ישראל יכונה, שמזה מובן מעלת הגאולה, ויש לומר שגדלה מעלתה גם לגבי הגאולה ד"ט כסלו [חג החגים²⁰] – בגלל שייכותה לכל בני ישראל ממש²¹. ויש להוסיף, שהגאולה ד"ב-י"ג תמוז, היא הכנה קרובה, הכנה שהיא מעין ממש, לגאולה העתידה לבוא²¹.

יא. יש²² לפעול מצב של גאולה גם אצל יהודי אשר בשם ישראל יכונה²³, [ונשמקבל ידיעה שבמקום פלוני נמצא יהודי במעמד ומצב בלתי-רצוי ויש צורך לגאול אותו, אזי מתמסר כולו ("עז וזרפוט זיך אריין אינגאנצן") לעשות כל התלוי בו להביאו למצב של גאולה, ולא רק גאולה סתם, אלא גאולה כזו שיש לה ערך ושייכות לגאולה של נשיא הדור²⁴.

גאולה גילוי העצם

יב. הגאולה – גילוי העצם של היהודי²⁵, פעלה חידוש הן בנוגע למי ש"בשם ישראל יכונה" – שיהי' לו הכח להוריד לפועל גילוי פנימיות הנפשו ולבו גם בעבודתו במעשה בפועל מצד הגוף ונפש הבהמית שלו, על ידי זה שמגלה את רצונו האמיתי לקיים את רצונו של הקב"ה על ידי לימוד התורה וקיום המצוות. ועד שסוף סוף יהי' הוא בעצמו מרביץ תורה ויהדות²⁶.

גאולה אצל מרביצי תורה

יג. בנוגע למרביץ תורה – פעלה הגאולה חידש – שהרצבת תורה שלו (שנתחזקה כתוצאה מהגאולה) תהי' לא רק עם כחות הגלויים שלו (דאז אין זה לגמרי דבר אחד אתו), אלא גם עם עצם הנפש שלו, עם מסירת נפש וכו', שזה מוסיף בעבודה דהרצבת התורה וחיוזק הדת בנוגע אליו אישית ובמקומו הוא²⁶.

יד. הגאולה ד"ב תמוז, ובהוספה בזה בכל שנה ושנה, נותנת ליהודי כחות חדשים כדי להשתחרר מכל הענינים המבלבלים והעלמות והסתרים שיכולים להפריע לו בתורה ומצוות, הן מצד הגלות הכללי, והן מצד כל מיני מניעות ועיכובים שיכולים להיות אצל כל אחד בפרטיות²⁷.

טו. הגאולה נותנת לו כח לגלות מיהו ומהו באמת²⁸ שכאשר מסתכלים עליו (אפילו בחיצוניות), רואים שהולך "יהודי של תורה", "יהודי של קדושה", וגם גופא דילהון קדישא, כל חיותו והתעסקותו הוא בלימוד התורה וקיום המצוות, וגם בעניני רשות – "כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו", וזה ניכר בכל עניניו – במאכלו ובמשקו ובטוילו ובמשאו ומתנו וכו'²⁷.

טז. אם²⁹ ישנו בלבול מצד חושך הגלות – הרי זה מעורר אותו כדי להתגבר בנפשו, בהתגברות חדשה בעבודתו, ועד שעל ידי זה ניתוסף חידוש דעבודת התשובה וכיוצא בזה, שלא הי' עד אז²⁷.

אמונה וצפי' למשיח על ידי לימוד עניני משיח

יז. יש להדגיש ביתר שאת וביתר עזו ע"ד חיזוק האמונה בביאת המשיח והצפוי' לביאתו, "אחכה לו בכל יום שיבוא", כולל ובמיוחד – ע"י לימוד התורה בעניני הגאולה, החל מפרשת השבוע [פ' בלק]³⁰.

וההוראה מזה – שגם אצל יהודי אשר בשם ישראל יכולים וצריכים לפעול מצב של גאולה לא רק לפי ערך מעמדו ומצבו הקודם, אלא גם גאולה כזו שיש לה ערך ושייכות (באותה גאולה ממש) להגאולה דבעל הגאולה, נשיא הדור!

25) ראה ש"פ חוקת י' תמוז תשמ"ח – התוועדות ע' 560: "הגזירה והמאסר והגלות השנת תרפ"ז העמידו בסכנה את המשך קיום היהדות ר"ל, כי זה הי' העלם על כללות קיום והפצת התורה והיהדות של נשיא הדור ובמילא של כל היהודים (כי הנשיא הוא הכל), אשר בזה תלוי הקיום של עם ישראל.

...וזהו התוכן האמיתי של גאולה בכלל. ענינה של גאולה הוא, שנגאל ומתגלה מציאותו האמיתי של האדם שהי' בגלות. בגלות לא נמצא האדם במקום ומעמד (הרגיל) שלו, ובמילא הוא מוגבל ואינו יכול להתפשט ולהתנהג בטבעו ורגילותו (מצד העצם והפנימיות שלו) כמו שהוא נוהג בבית שלו. וגאולה פירושה שמשחרר מכל ההגבלות. וחזר למעמדו ומצבו האמיתי. ובמילא יכול הוא להתבטא ולהתנהג בהתפשטות ובהרחבה, כפי שנראה לו.

וכאשר מדובר אודות גלות של יהודי, ועל אחת כמה וכמה של נשיא בישראל בנוגע לעבודתו הכללית כמנהיג ישראל בהרצבת התורה ויהדות, מובן שהגלות מעלימה ומסתירה (לפי שעה) על האמת של יהודים, תורה ומצוות ואלקות ועל הקשר האמיתי שבין ישראל והקב"ה (כי מצד האמיתיות והנצחיות שלהם, היו צריכים להיות בגלוי בכל זמן ומקום, בלי שיינוים);

וע"י הגאולה – נתגלה הקשר העצמי בין ישראל להקב"ה."

26) תשמ"ח שם ע' 562.

27) תשמ"ח שם ע' 566. וראה מוצאי י"ג תמוז תשמ"ט – התוועדות ע' 18: "וכיון שכל חסיד מקבל ברכתו של בעל הגאולה להיות "גרות להאיר", הרי בודאי שכל הוספה בעבודתו בעצמו היא גם באופן ד"להאיר" – שיתוסף גם בעבודתם של כל אלו שנמצאים בסביבתו, וכן לאורך, שההוספה שלהם פועלת אצלו הוספה יתירה לגבי הוספה שהוסיף מצד עצמו, ובאופן כזה הולך ונמשך וניתוסף כמה פעמים ככה".

28) תשמ"ח שם: "שהוא יהודי אשר "לבו תמים לה' ולתורתו" – ומגלה זאת בכוחות שלו ובלבושים דמחשבה דיבור ומעשה, ועד לגוף ונה"ב שלו, באופן של חקיקה מיני' ובי' מעבר לעבר, שכאשר וכו'".

29) תשמ"ח שם: "יתירה מזה: אם ישנו בלבול וכו'".

30) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז, תשמ"ט – התוועדות ע' 11-2: "בעמדנו בחג הגאולה י"ב תמוז, שחל ביום הש"ק, פ' (חוקת-בלק, שבה "נאמר... נבא בשני המשיחים" וכו'".

17) שיחת ט"ז תמוז – ב"יחידות כללית" לאורחים שיחיו – תש"נ – התוועדות ע' 30.
18) ליל ט"ו תמוז – ב"יחידות" תשמ"ט – התוועדות ע' 24: "יש להוסיף, שאחדות זו ("כל מחבבי תורתנו... אשר בשם ישראל יכונה") נמשכה ופעלה גם בשנים שלאחרי י"ב תמוז בפעם הראשונה, וגם לאחר הסתלקותו של בעל הגאולה, כולל גם אצל אלו שנולדו לאחר חג הגאולה בפעם הראשונה, ואפילו לאחר הסתלקותו של בעל הגאולה. ואדרבה ככל וכו'".

19) שיחת ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התוועדות ע' 8-9: "ועוד ענין עיקרי בנוגע לגאולה עצמה – שהגאולה וכו'".

20) וראה ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז תשמ"ט – התוועדות ע' 8: "...ליחס של רבינו הזקן לגאולתו ב"ט כסלו". ובהערה 66: "שנקרא ע"י כ"ק מ"ח אדמ"ר בשם "חג החגים", ומזה מובן גם בנוגע לגאולה שלו ב"ב תמוז. ולהעיר גם מלשוננו במכתבו "במועד ימי הגאולה... הנקבע... ממועד המועדים".

21) שיחת ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התוועדות ע' 8-9: "ועוד ענין עיקרי בנוגע לגאולה עצמה – שהגאולה וכו'".

22) מכיון שסומכים על דבריו של בעל הגאולה, שהם היסוד לדברים אלו.
23) ושם ע' 8-9: "ולמעשה, שגם בנוגע לגאולה ד"ט כסלו ידוע פתגם רבינו הזקן (בעל הגאולה) שחסידות חב"ד אינה מיועדת עבור חלק מסויים דב"י בלבד, אלא היא מיועדת (וסוכ"ס תבוא ותגיע) לכא"א משראל, אבל אע"כ, בנוגע לפועל ממש כפי שרואים בפשטות, הרי, גם לאחר ההתחלה ד"יפוצו מיינוותיך חובה" בזמנו של רבינו הזקן, ואפילו לאחר הוספה באופן של "רחובות הנהר", בזמנו של אדמ"ר האמצעי, ועוד יתר בזמנו של הצ"צ שפעל רבות בחלק דעם ישראל שיעקר עסקם הי' בגולה דתורה, ומוסיף והולך ע"י רבותינו נשיאינו בדורות שלאח"ז, עד לכ"ק מ"ח אדמ"ר, בזמן שלפני הגאולה ד"ב-י"ג תמוז, כדברי בעל הגאולה שאז נגאל גם הסוג הכתותן שבישראל, "אשר בשם ישראל יכונה".

יש להוסיף, שהגאולה ד"ב-י"ג תמוז, גאולה דכלל ישראל, היא הכנה קרובה, הכנה שהיא מעין ממש לגאולה העתידה לבוא, גאולה האמיתית והשלמה. ע"ש בארוכה ובהשיחה המוגהת. וראה גם ש"פ קרח תשמ"ט – התוועדות ע' 409: "ועד שבודר זה בכלל ובהגאולה במיוחד – מתחילה ה"טעמיה" (טועמיה' חיים זכו) מהגאולה העתידה, כולל גם – להרגיש איך שהפנימיות הדתית, כולל דצום הרביעי – היא ענין נעלה, ועד מעין הגילוי דלעיל כשצום הרביעי יתפ' לששון ולשמחה – ע"ז שקודם צום הרביעי באה הגאולה, אשר פועלת ומגלה שכל החודש הוא "חודש הגאולה".

22) שיחת ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תשמ"ח – התוועדות ע' 10: "יש להוסיף שהקשר והשייכות דכלל ישראל עד ליהודי אשר בשם ישראל יכונה לבעל הגאולה – מודג גם בפרשת הגאולה עצמה:

פרשת המאסר והגאולה הקיפה ואיחדה את כל הגוים שבישראל – לא רק אלו שהיו בד' אמותיו של בעל המאסר והגאולה, ולא רק במדינה ההיא, אלא בכל המקומות בכל החוים וכו' – הן בנוגע לשמחת הגאולה, והן בעת המאסר, בנוגע להשתדלות בפעולות ההצלה בדרכי הטבע, [הערה 34: דאף שהגאולה יתירה נס גלוי, מ"מ, הי' צורך גם בפעולה והשתדלות בדרך הטבע] כידוע ומפורסם. ועד כי כך, שאחד מראשי המתעסקים בפעולות ההצלה הי' דוקא יהודי שלא היתה לו שייכות (לכאורה) לבעל המאסר והגאולה – יהודי שחי במדינה אחרת, בחוג אחר, ובהנהגה אחרת לגמרי מזו של בעל המאסר והגאולה – יהודי אשר בשם ישראל יכונה, ואע"כ הי' הוא אחד מראשי המתעסקים בפעולות ההצלה כו' – יחי' זכור ברוך".

סיפור זה מוסיף הדגשה יתירה בהוראה דימי הגאולה – שיש לפעול וכו'.

23) שם: "יהודי שמעולם לא ראהו ואינו מכירו, וגם לאחר ששומע אודותיו אינו יודע מהו הקשר והשייכות ביניהם, ואע"כ, שמקבל ידיעה כזו".

24) שם ע' 10. וראה שם ע' 9-10: "משמעות לשונו של בעל הגאולה במכתבו, שהגאולה דכל ישראל, גם אשר בשם ישראל יכונה, היא לא רק תוצאה מהגאולה שלו, תוצאה שבאה לאחר משך זמן וכו', אלא, שהגאולה שלו ממש נגאלו כל ישראל, גם אשר בשם ישראל יכונה.
לכומר, גם יהודי אשר בשם ישראל יכונה, שצריכים לחפש, לצאורה, את שייכותו (לא רק לבעל הגאולה, אלא גם) ל"ישראל", מכיון שחי בטעות ונדמה לו שהמציאות שלו והמציאות ד"ישראל הם ב' ענינים בפי'ע, שצריכים לקשר ביניהם ע"י דבר שאינו אלא לינוי בלבד, דבר הסתפל כו' – הרי, לא זו לבד שגם הוא נגאל כתוצאה מגאולתו של בעל הגאולה, אלא עוד זאת, שהגאולה שלו היא באותה גאולה ממש עם בעל הגאולה.

ית. וכן בספר היד להרמב"ם – ס' הלכות הלכות – בשני פרקים האחרונים הנקראים בשם "הלכות (מלכים ומלחמות ו) מלך המשיח", אשר, הלימוד בענינים אלו הוא באופן ד"כל העוסק כו' כאילו כו'³¹.

עריכת התוועדות

ט. הלימוד³² מחג הגאולה צריך להיות לכל לראש בנוגע לקיום הוראת בעל הגאולה במכתבו הנ"ל – שחג הגאולה "ראוי הוא לקבעו ליום התוועדות והתעוררות לחיזוק התורה והיהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו"³².

כ. בכל אתר ואתר (בכל קצוי תבל) לפי ענינו ובכל זמן האפשרי, לעשות התוועדות, באופן של הקהל את האנשים את הנשים ואת הטף, "וְכָל־המרבה הרי זה משובח", ובמיוחד ההתוועדות דחג הגאולה במקום זה, בד' אמותיו של בעל הגאולה³³[³⁴.

כא. התוועדות שבהן כמה וכמה מישראל מתאספים יחדיו, ואיש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק – בקבלת החלטות טובות והוספה בכל עניני יהדות, תורה ומצוותי, [החל מלימוד תורתו של בעל הגאולה, מאמריו ושיחותיו כו' ובפרט אלו שיצאו-לאור לאחרונה]³⁵ והפצת המעיינות חוצה³⁶.

כב. לעשות שם חשבון הנפש בנוגע לעבודה בשנה שעברה, מאז ימי הגאולה שלפני זה. ולקבל החלטות טובות על להבא, בנוגע לכללות העבודה דחזוק התורה והיהדות, לימוד התורה וקיום המצוות, כולל גם – הרבצת התורה והמצוות והפצת המעיינות חוצה, אצל יהודים אחרים³⁷.

כג. [בתנש"א אמר] לעשות גם את כל ההכנות המתאימות לסדר התוועדות בקשר עם חג הגאולה בכל מקום ומקום ביום המתאים לפי תנאי המקום – ביום די"ב תמוז, או י"ג תמוז, או בשני הימים, או גם – בימים שלאחרי זה, ובפרט ביום השבת³⁸.

כד. ההתוועדות [צריכה להיות] בסדר מסודר, וביחד עם זה תהי' בזה גם המעלה שלמעלה מסדר. ומוכן שצריך להיות הקפדה בענין ההגבלה בשתייה, הגבלה הקשורה עם ענין שלמעלה ממדידה והגבלה³⁹.

כה. בתש"מ"ח אמר בתור הצעה⁴⁰: שאת חגיגת חג הגאולה בשנה זו (התוועדות וכיוצא בזה) יקשרו עם "מלה חדתא" בפשטות, חידוש בדברי תורה ודברי התעוררות בעת ההתוועדות, ובעיקר – חידוש במעשה בפועל, שכל אחד יוסיף ענין חדש בפעולות שלו בהרבצת התורה והיהדות ובפצת המעיינות חוצה⁴¹.

(31) תש"מ"ט שם ע' 12: "...ועי"ז מהמרים ומזרחים ופועלים תיכף בפועל ממש".
(32) ש"פ חוקת י' תמוז התש"מ"ח – התוועדות ע' 7-566: "מובן מאליו, שהלימוד מחג הגאולה וכו'".
(33) תש"מ"ח שם ע' 570: "והי"ר אשר כל רביו ההתוועדות, ברביו מקומות וברביו זמנים, כל המרבה הרי זה משובח". . (כולל גם התליכה "לאוהל", על עין של בעל הגאולה) – יצרופו להתוועדות גדולה אחת, בקיום היעוד "קהל גדול ישבו הנה".
(34) תש"מ"ח שם ע' 567.
(35) ש"פ חוקת-בלק, חג הגאולה "ב תמוז תש"מ"ט - התוועדות ע' 12: "שיש בהם המעלה

"חדשים" ממש". **וראה הערה 44.**
(36) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(37) תש"מ"ח שם ע' 567: "עם כל הפרטים המדוברים לעיל [ראה לעיל אות יב ואילך].
ומצוה לפרסם זה בכל מקום ומקום, ובודאי שדברים היוצאים מן הלב - ועאכ"כ כשזה בא מהעצם - נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם".
(38) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
וראה לקמן אות כט.

(39) ראשי דברים ש"פ חוקת תנש"א: "כאן המקום לעורר ע"ד ארגון התוועדות בסדר מסודר . . ישנם אמנם כאלו שנקראים "שפיץ-חב"ד", ולכן הם חושבים שהגבלות אלו לא נאמרו בנוגע אליהם. ועי' אומרים להם - דוקא משום שהיו חושב שההגבלות לא נאמרו בנוגע אלו, לכן הכוונה בדברים היא דוקא אליו! ומה שהוא טוען שהוא "שפיץ-חב"ד" - הרי ראשית, זהו ספק אם הוא "שפיץ-חב"ד"; ושנית - לא זהו ענינו של "שפיץ-חב"ד"! ענינו של "שפיץ-חב"ד" אמיתי הוא - הוספה בהפצת המעיינות חוצה, שזהו ה"חוקת חקקתי, גזירה גזרתי, ואין לך רשות להרהר אחריה" דרבותינו נשיאנו, בין אם הוא מבין את זה ובין אם לאו!
(40) תש"מ"ח שם ע' 567: "ועי' הנ"ל, שעי' הגאולה ניתוסף "מלה חדתא" . . יש להוסיף בתור הצעה, שאת וכו'".
(41) שם: "ועי' הביאור של אדמו"ר האמצעי, שכל התבוננות כללית צריכה לרדת ולבוא לפרטים ופרטי פרטים – מציעים "מלה חדתא" בפרטיות: כל אחד ואחת מישראל (וגם טף – השייכים לזה) יעשו חשבון הנפש בנוגע לפעולות טובות שהוא או היא עשו במעשה בפועל במשך השנה שעברה . . ובכדי שיהי' זה חשבון אמיתי בכל התוקף – יכתוב בכתב ע"פ של שלושה פעולות **חשובות** וכו'".
ראה לקמן אות לא בארוכה.

לימוד המאמר ד"ה "עשרה שיושבים ועוסקים בתורה"⁴²

כו. ללימוד המאמר עשרה שיושבים ועוסקים בתורה [אנשים נשים וטף], שכן, הדפסת מאמר זה והפצתו לחגיגת י"ב תמוז הראשונה, מהוה הוראה נצחית ללימוד מאמר זה בימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז בכל שנה ושנה⁴³.

כז. הנ"ל יהי' באופן דלימוד ברבים, כמובן מתוכן כללות המאמר והמכתב שרצונו וחפצו של בעל הגאולה שילמדוהו ברבים דוקא, באופן ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה"⁴⁴.

כח. בלידת ברירה יכולים להסתפק גם בלימוד בפחות מעשרה, עד ללימוד ביחיד, אמנם, מובן וגם פשוט, שלכתחילה יש להשתדל ככל האפשרי שיהי' הלימוד בעשרה דוקא⁴⁵.

ההתוועדות עד ט"ו בתמוז

כט. [בתש"מ"ט אמר] בודאי ינצל⁴⁶ ימי סגולה אלה – י"ב תמוז, עד לט"ו תמוז⁴⁷, שבו "קיימא סיהרא (דחודש הגאולה) באשלמותא", שלימות הגאולה⁴⁸, שלשה ימים, "בתלת זמני הוי חזקה" – לערוך ולהמשיך בהתוועדות דימי הגאולה⁴⁹.

ל. [בהתוועדות אלו] יתעוררו ויקבלו החלטות טובות בנוגע לכל הענינים [האמורים לעיל], ומה טוב – שבכל א' מהתוועדות אלו יהיו שלש החלטות טובות⁵⁰, בג' הקוין דתורה תפלה וגמ"ח, וכיו"ב⁵¹.

הצעה חדשה - כתיבת ג' דברים טובים שנעשו

לא. [בתש"מ"ח הציע כ"ק אדמו"ר מה"מ] הצעה חדשה⁵² – שכל הרוצה⁵³ יכתוב ע"ג פתקא מיוחדת דבר חדש, ומה טוב – ג' דברים

(42) ביום ראשון ח' תמוז תש"נ חילק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח לאנשים נשים וטף, קונטרס חג הגאולה, י"ב ג' תמוז, תרפ"ח שכולל המכתב והמאמר ד"ה "עשרה שיושבים" שכתב לחג הגאולה יב-יג תמוז הראשון תרפ"ח.
(43) משיחות ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תש"ח - התוועדות ע' 13: "בודאי ישנם כאלו שכבר למדוהו, וימשיכו בזה, ויפעלו גם על אחרים (האנשים והנשים והטף) שמהם יראו יעשו, ועאכ"כ אלו שמישיבה שונה ומשונה לא למדו עדיין מאמר זה - ושתדלו ללמדו במשך ימי הגאולה, וכאמור, ללמדו ברבים, בעשרה".
(44) תש"מ"ח שם ע' 13. וראה ש"פ חוקת תש"נ - התוועדות ע' 409: "ומתחיל מההוספה בשיעורי תורה ברבים (ובפרט בתורתו של בעל הגאולה) באופן ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה" (כמדוגש בתמאמר (והמכתב) דבעל הגאולה לחגיגת י"ב תמוז הראשונה, שבודאי ילמדוהו), כמדובר בארוכה בתקופה האחרונה".

(45) משיחות ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תש"ח - התוועדות ע' 13: "ולאלו מהשומעים את הדברים (ובפרט במקומות רחוקים - עי' ה"הוקאפ" וכיו"ב) שיטענו, איך יוכלו עתה, באמצע הלילה, לקבץ עוד תשעה אנשים כדי ללמוד עמהם מאמר חסידות? ובפרט - ממשכים לטעון - שהלימוד צריך להיות לא רק בפסוקים מתושב"כ שהובאו במאמר, אלא גם לימוד תוכן המאמר, ותושב"כ (שצ"ל באופן של הבנה והשגה דוקא), עד לפנימיות התורה, ולכל ראש לימוד ה"מסור-השכל" ב"החי יתן אל לבו! המענה לזה - שלאחרי ההתחלה ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה", ממשך, "ומנין אפי' חמשה כו', ומנין אפי' שלושה כו', ומנין אפי' שנים כו', וברכתך", שמה מובן, שבלידת ברירה יכולים להסתפק גם בלימוד בפחות מעשרה, עד ללימוד ביחיד. אמנם, מובן וגם פשוט, שלכתחילה יש להשתדל ככל האפשרי שיהי' הלימוד בעשרה דוקא, כמובן מתוכן כללות המאמר והמכתב שרצונו וחפצו של בעל הגאולה שילמדוהו ברבים דוקא, באופן ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה"⁴⁶.

(46) מוצאי י"ג תמוז תש"מ"ט - התוועדות ע' 18: "וכדאי ונכון ביותר להוסיף ולהמשיך ההתוועדות דימי הגאולה במשך שלושה ימים - החטוט המשולש" - עד לט"ו תמוז, שבו "קיימא סיהרא באשלמותא", השלימות דחודש תמוז וימי הגאולה שבו. ויש להוסיף בהעלילי דחמשה עשר בתמוז - שנוסף על השלימות דמנין ימי הלבנה ("קיימא סיהרא באשלמותא"), יש גם השלימות ד"חמה", כידוע שתוקף החמה בתקופת תמוז מורה על תוקף הגילוי ד"שמש (ומגן הוי' (אלוקים)).
(47) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז, תש"מ"ט הערה 95 - התוועדות ע' 12: "כולל גם היום שבינתיים - י"ד תמוז ואדרבה - יש מעלה בג' הימים י"ג י"ד וט"ו תמוז, שהליתום ימי המעשה, יכולים לפעול בהם ביתר שאת וביתר עוז, גם באופנים שאי-אפשר לעשותם ביום השבת".
וראה שיחת מוצאי י"ג תמוז תש"מ"ט - התוועדות ע' 19: "ובפרטיות יותר - בנוגע להתוועדות במשך ג' ימים: נוסף על ההתוועדות דיום השבת קודש י"ב תמוז, יש להמשיך בהתוועדות במשך ג' ימים **לאחרי השבת** - י"ג תמוז, י"ד וט"ו תמוז, אשר, בג' הימים שלאחרי השבת יש מעלה לבני ג' הימים שבהם נכלל גם יום השבת (י"ב תמוז, י"ג תמוז וט"ו תמוז, ללא י"ד תמוז), כיון שששתם ימי **החול**, ויכולים להוסיף גם בהענינים שאי-אפשר לעשותם בשבת, כמו, צדקה בממון, וכן ההשתתפות עם כו"כ מישראל (לשמחם וכו') שנמצאים ברחוק מקום, על ידי הטלפון וכיו"ב".
ע"ד י"ד תמוז שהוא כמו "אסור חג" ראה לקמן אות 66.

(48) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 97 שם: "להעיר, ששלימות הגאולה היא לאחרי שחזר לביתו - בט"ו תמוז, שאז יכול לברך ברכת הגומל".
(49) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם.

ראה לקמן אות לו.
(50) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפ"ד הרמב"ם שאפילו עי' "מצוה אחת", "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות, בצדקה ופעולות **דדברים** מב"ה".

(51) שם ע' 12. וראה שיחת מוצאי י"ג תמוז תש"מ"ט - התוועדות ע' 18: "מה טוב ומה נעים - שבכל יום מג' הימים (שבהם) ימשיכו ההתוועדות דימי הגאולה) יקבל כל אחד ואחת על עצמו ג' ענינים, ג' פעמים, ג' כלל המזיזים שיכולים לומר בזה, אפי' יאמרו ללא יסוד, כיון שע"ז יתוסף בעינינו טוב וקדושה, בכל ג' הקוין תורה עבודה וגמ"ח כולל גם כפי שכל אחד מהם כולל ג' קוין, ג' פעמים ג' כ"ל".

חדשים שעשה במשך השנה⁵⁴, [מעשים בפועל ממש שעשה הוא⁵⁵], ברוחו של בעל הגאולה [למסור על האוהל של בעל הגאולה⁵⁶].⁵⁷

לב. תכליתה ומטרתה של הצעה זו⁵⁸ – לעורר את אלו שכל הענינים שעד-עתה לא פעלו עליהם ("עם האט זיי ניט דערנומען"), רחמנא ליצלן, שכולי האי ואולי יתביישו מעצמם שאינם יכולים למלא הצעה פשוטה זו!⁵⁹

לג. כל⁶⁰ האמור שייך לאנשים נשים ואפילו לטף שלא עושים זאת בתכלית השלימות ד"לשמה", העיקר הוא, שמביאים את הטף למצב שגם הם יוכלו לכתוב שבמשך השנה, המציאו לבעל הגאולה ג' מעשים בפועל ממש⁶⁰.

לד. כדאי לפרסם כל זה ולהשתדל לפעול ענין זה אצל עוד יהודים, אנשים נשים וטף⁶¹. אשר נוסף להתועלת שבזה שיוכלו לראות מה

(52) משיחות ימי הגאולה "ב-ג"ג תמוז תשמ"ח - התועודיות ע' 5: "ועד"ז בנוגע לכללות ענין הגאולה (הקשורה עם ברכת הגומל דארבעה צדדים להודות, שסימנם "חיים") – שבבוא ימי הגאולה דשנה חדשה צריך להיות חידוש בכל עניני הגאולה באופן של חיים חדשים, כלומר, אף שגם ברגע שלפני ימי הגאולה ה' אצלו תוקף החיות, הרי, ברגע ההתחלת ימי הגאולה ניתוסף חידוש באין-עורר, על כד כן שנחשב ל'חיים' לפי ערך המצב שלפניו. . ולכן, כדאי ונכון לקשר זה עם דבר חדש בנוגע למעשה בפועל.

ובהקדמה - שרואים במוחש שגם לאחר אריכות הדיבור מקירות הלב כו' (מ'רעדט זיך אויס די הארץ), לא יודעים (או שעושים עצמם כלא יודעים) מה צריכים לעשות בפועל ממש, מכיון שלא פירשו באופן ברור, "קמץ אל"ף", עד שאין מקום לספק בדבר. ולכן באים בזה בהצעה חדשה באופן מפורט בנוגע למעשה בפועל - שכל הרוצה וכו'.

(53) שם: "לא באופן של הכרת, כמובן, כי אם, ברצון הטוב, ומתוך שמחה וטוב לבב".

(54) שם: "מ"ב-ג"ג תמוז דשנה שעברה ע"ד י"ב ב"ג תמוז דשנה זו".

(55) תשמ"ח שם ע' 6: "לא רק מחשבה טובה, או דיבור טוב, נתינת עצה לזולת, עד לפעולה שהזולת יעשה מעשה בפועל, אלא מעשה בפועל **עשה הוא**".

(56) תשמ"ח שם: "ובנוגע לפועל: כדאי לכתוב ג' דברים חדשים שעשה במשך השנה, ויחתום שמו ושם אמו ושם משפחתו, ויכתוב בתוך מעטפה מיוחדת (מבלי לערב בה ענינים נוספים), וירשום ע"ג המעטפה שמו ושם משפחתו (כדי שיהי' קל למיין ולדעת ממי נתקבל וממי לא נתקבל), ויצייג גם ה' גדול, ר"ת "חדש", שידעו שתוכנה של המעטפה הוא בנוגע לדברים חדשים, וגם ר"ת "חשאי", מכיון שתוכנה שיהי' חשאי, שנועד אך ורק למסור על האוהל של בעל הגאולה".

(57) תשמ"ח שם. וראה ש"פ ואתחנן תשמ"ח - התועודיות ע' 157: "וזהו א' העטמים לבקשה והצמח (בימים שלפניו), וגם בימים האחרונים בשעת ליכנוס השלוחים) שיכתבו ג' פעולות טובות שעשו במשך השנה החולפת - כדי לעורר לזרוע עשיית החשבון צדק בנפשם מהפעולות במילוי השליחות הדפנת התורה והיהדות והמעינות חוצה לזרע לקרב את הגאולה, כשיצטרך לכתוב (לא רק בעצמו, אלא למסור לבשר ודם) **אלו הם הפעולות הטובות שעשית**, ואז יראה ויוחכ בעצמו (ללא צורך לשאול אצל ה"רב" שלו - עשה לך רב") האם יש לו עוד מ"מ להוסיף...". ושם הערה 120: "להעיר המנהגת כמה בעלי מוסר שהי' להם פינקס מיוחד שבו היו כותבים המעשים טובים כו'. ואף שאין זה דרכם של חסידים, שאינם זוקקים שה' פנקס" זיכר להם, אלא זוכרים בעצמם כו', מ"מ, יש מקום לכך באופן חד-פעמי (כשרואה בעצמו שיש צורך בכך כו'), כדי לעורר לזרוע עשיית החשבון צדק".

(58) ע"פ 166: "ובפרט לאחר שהגיעו ידיעות כו' מאלו שאינם יודים כו', (כ'ק אדמ"ר שלי"א חייך, ואמ"י: ידוע שבעניני שידוכים לא סומכים על הברור אצל ה'ידיים של המדוברים, כי, בהם לא יכולים לדעת בודאות כל האמת כו', אלא מבררים אצל אלו **שאינם יודים**, וכשמועמים מהם רק מעלות אזי יודעים שזוהי "כלה נאה וחסודה" (לא רק לשיטת ב"ה, אלא) גם לשיטת ב"ש! -

ויש להניח שכוונתם (של אלו שאינם יודים) היתה רצוי' - כדי שיעוררו אותם לעסוק במילוי השליחות כו'. ולכן, והחלט לשאול **אצלם** - שידווחו **הם בעצמם** על ג' פעולות טובות שעשו במשך השנה החולפת. וכשנתקבל המענה מהם על הפעולות הטובות - לאחר שבחרו בודאי את הפעולות הטובות והמשובחות ביותר - ננקוט בלשון המעטה ונאמר שלא נראה שיהי' צורך במשך זמן של שנה שלימה כדי לבצע פעולות אלו!...

זאת ועוד: המענה של ראש המשפחה - יכולים לשער את המצב אצל שאר בני המשפחה, שהרי, לקטנים שמקבל לעשות **חלק בלבד** שמה שעושים הגדולים, ובמילא, יכולים לשער מה שנסאף כבר לאחר סדר ההשתלשלות עד שמגיעים לקטן שבמשפחה!"

(58) תשמ"ח שם ע' 6: "שיבדאי אינה כדי להביא לידי גאווה וישות וכי"ב".

(59) תשמ"ח שם: "שיבא דורנו, ל"ק מ"ח אדמ"ר", האט זיך אויסגעגעסן די הארץ" ומסר נפשו שיעסקו בעניני העבודה במעשה בפועל, ואילו הוא אינו יכול להמציא מתוך תקופה של שנה שלימה ג' מעשים שעשה בפועל ממש ברוחו של בעל הגאולה!

ואין צורך לפרט אלו מעשים הם לפי רוחו של בעל הגאולה - מכיון שכדאי יכול לשער זאת בעצמו, בהכירו את בעל הגאולה - הן אלו שזכו להכיר בעצמם כו', או ששמעו אודותיו והכירוהו מתורתו, מאמריו ושיחותיו, שבהם הכניס את עצמותו [כשם שהקב"ה הכניס את עצמותו בתורה, כמאמר "אנא נפש כתביה הבהי", ועד"ז ב"ב דק"ק (זדמין בלוראם)], ובמילא, יכולים לשער אלו מעשים הם לפי רוחו של בעל הגאולה (לאו דוקא במסודות שלו, אבל, לפי רוחו), שעליהם מסר נפשו כו', ותבע במאמריו ושיחותיו שיעסקו בהם באופן שיחדרו את כל מציאות האדם, כולל ובמיוחד - מעשים לפי רוחו של בעל הגאולה בקשר ובשיניות לנאולתו, אשר, כדבריו, "לא אותי בלבד נאל הקב"ה. . כי אם גם את כל כו' וגם את אשר בשם ישראל יכונה", ועאכ"כ תלמידיו ותלמידי ההולכים בדרכיו כו'".

(60) תשמ"ח שם ע' 6-7: "ולחוסף, ש"פ, שדוע גודל מסירת נפשו של בעל הגאולה עבור כדאי - מהאנשים והנשים והטף הרי, מובן וגם פשוט, שיהיו עובדי האלוקים וכו'".

(61) משיחות ימי הגאולה "ב-ג"ג תמוז תשמ"ח - התועודיות ע' 7: "ואם יש צורך בבקשת מחילה על ההתערבות כו' - מבקשים מחילה בכל ד' חלקי הנפש, אבל, העיקר שהדבר יבוא לידי מעשה בפועל, כולל גם - להשתדל לפעול ענין זה אצל עוד יהודים, אנשים נשים וטף, ותבוא עליהם ברכה - על האנשים והנשים והטף שיעסקו לפעול ענין זה אצל אחרים - ברכת ה', מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, ושלך באופן של שכר, "לפנים צערא אגרא", אלא גם באופן של צדקה, לפי הישג יד הנותן, הקב"ה".

חיזוק עניני י"ב-ג"ג תמוז בקשר לס"ג שנה

לה. [בתש"נ אמר] בקשר עם שנת הס"ג מחג הגאולה י"ב-י"ג תמוז, ומיזם הולדת המאה ועשר דנשיא דורנו⁶³ - כדאי ונכון ביותר: (א) להוסיף בנתינת הצדקה במספר של מאה ועשר (ובמספר של ס"ג)⁶⁴, פרוטות וכיו"ב⁶⁵.

לו. (ב) להמשיך בכל מקום ומקום את ההתועודיות דחג הגאולה בי"ד [אסרו חג⁶⁶], ט"ו וט"ז תמוז, ובתקופה חזקה שי"ז תמוז יהפך לששון ולשמחה ולמועדים טובים [ראה לעיל אות כט]⁶⁵.

לז. (ג) לחזק את הפעולות דעשיית שיעורי תורה ברבים, באופן של "עשרה שיושבים ועוסקים בתורה" - בהתאם לכך שבעל הגאולה קישר את חגיגת הגאולה שלו עם מאמר כדיבור המתחיל זה⁶⁵.

לח. (ד) ללמוד את מאמרו של בעל הגאולה, דיבור המתחיל עשרה שיושבים ועוסקים בתורה תרפ"ח [ראה לעיל אות כו ואילך]⁶⁷.

לט. (ה) לומר וללמוד את פרק [ק"א] בתהלים⁶⁸, ביחד עם מפרשי תהלים, ובפרט רשימת הצמח צדק על הפרק. ונוסף לזה - תן לחכם ויחכם עוד, כפי שכדאי יכול להוסיף בעבודתו בלימוד התורה וקיום המצוות בהידור⁶⁹.

(62) ש"פ חוקת תשמ"ח - התועודיות ע' 567.

וראה ש"פ ואתחנן תשמ"ח - התועודיות ע' 166: "ועד"ז בנוגע לכדאי" - שכאשר עושה חשבון צדק בנפשו, כמו בליל ששי (כידוע המנהג שאז ערים מאוחר יותר, ובפרט החל מחמשה עשר באב ואילך), די לו לעיין ב"העתק" שהשאיר אצלו (ממכתבו ע"ד ג' הפעולות הטובות), ושבו לא יצטרך להאריך בחשבון צדק!

והעיקר - ש"ע"ז יתעוררו להוסיף בכל הפעולות, ופשוט, שאין להסתפק בהוספה לפי ערך מה שעשו עד עתה, כפליים מה שעשו עד עתה - שלא יהא חוטא נשכח... אלא, לכל לראש יש להשלים החסרון, ואז, להוסיף עוד יותר".

(63) ראה ש"פ בלק תש"נ - התועודיות ע' 13: כל דבר ה"ה בהשגחה פרטית, ובפרט מאורע, ומאורע כללי כיום הולדת של נשיא ישראל (כאשר ירדה נשמתו כדי למלאות את שליחותה למטה), אשר חגיגתו היא ה"ה, במילא מובן שהחידוש ביום ההולדת דשנה זו (יום הולדת המאה ועשר), פועל ענין חדש ועד"ז מתחיל שלב ותקופה חדשה ב"מזל גובר" (של העבודה והשפעה דבעל יום ההולדת, ר"בתר רישא גופא איל"). ושם ע' 20-1: "זוה נותן כח ליהודי - לכל יהודי - שבמעמד ומצב ד"רחוב העיר", יעמיד את עצמו במצב של גאולה - למעלה מכל המניעות ועיכובים של גלות, ויקיים תומ"צ ובהוספה (יוסף) ללא כל הפרעות, בידועו שהוא "מלך", ומלך הוא בעל-הבית על כל מדינתו - סביבתו, הוא יכול לעבוד ועובד את הקב"ה בלי בלבול, ולגלות בכל העולם כולו את מלכותו ית' - ה' ימלך לעולם ועד".

ונוסף לעבודת היהודי בזה, הוא מקבל ע"כ גם כוחות וברכת מהקב"ה, שאצלו - אצל כל יהודי, הן בחוץ לארץ ועל אחת כמה וכמה בארץ הקודש - יהי' שלום ושלוה בחייו בפרטים וחיי הכללים, בכדי שיוכל ללמוד תורה ולקיים מצוות מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, ולגלות מלכותו ית' בכל העולם.

ובי"ב תמוז שנה זו, יום הולדת המאה ועשר של יוסף שבדורנו, מקבל כל יהודי כחות חדשים בהעבודה ה"ל", שהעבודה תעשה באופן של פעולה נמשכת, "ירא לאפרים - ע"ש הפני' אלקים בארץ עניי - בני שלשים גו", להעמיד תלמידים ותלמידי תלמידים, והעמידו תלמידים הרבה, דורות ודורות של יהודים עוסקים בתורה ומצוותי" - בני שלשים, בני רבעים.

ועוד והוא העיקר - שעל-ידי העבודה באופן ה"ל (מלכות יוסף), שמעמיד עצמו במצב של גאולה - הוא מגלה איך שהדור האחרון בגלות נעשה מיד דור הראשון של גאולה. . כדאי תמיד לקשר החלטה כללית עם הוראה פרטית, שאז בטוחים כי זה יצא אל הפועל". עיין שם בארוכה, ע"ד החידוש דמאה ועשר שנים, וס"ג שנה.

(64) וראה ש"פ בלק תש"נ - הערה 1: "ידוע שגם לאחר הסתלקות הנשמה מן הגוף יש (הוספה בענין זמן בהמשך לזמן חיי הנשמה בהגוף למטה) וישנם פרטי העליות דיום הולדת".

(65) תש"נ שם 21.

(66) עיין בראשי דברים מיחידות כללית לאורחים ש, י"ד תמוז תנש"א: "ומ"ג תמוז מגיעים מיד להמשכו - י"ד תמוז, שהוא בדוגמת "אסרו-חג" דחג-הגאולה שהיה בי"ג תמוז. . ובאופן ד"אסרו חג בעבתיים", שהוא קשור בחזק עם היום דחג-הגאולה". ושם: "...ואח"כ היה ה"אסרו-חג" ד"ב-ג"ג תמוז". ושם: "ובמיוחד שעומדים באיסרו-חג דחג-הגאולה ומיום רביעי - איסרו-חג וכו'".

(67) תש"נ שם: "כפי שזה הודפס כבר כמה פעמים, ועכשיו - עוד הפעם". ראה לעיל הערה 43.

(68) וראה ימי הגאולה "ב-ג"ג תמוז תשמ"ח - התועודיות ע' 14: ענין נוסף הקשור עם יום ההולדת בי"ב תמוז - מזמור תהלים המתאים למספר השנים, ע"פ המנהג המקובל מהבעש"ט (שנתפרסם ע"י בעל יום ההולדת ובעל הגאולה עד שנעשה להנהגה קבועה מדור דור, ובאופן דמוסיף והולך) לומר מזמור תהלים המתאים למספר שנותיו, החל מיום ההולדת, במשך כל השנה כולה, עד ליום ההולדת הבא. ובקדמה - שעל"פ במזמור תהלים משנה לשנה נמשכת גם לאחר ההסתלקות, כולל ובמיוחד בשם לצאן מריעות, מציאות של ציבור, "שאין הציבור מתיים", כידוע סיפור בעל ההולדת והגאולה שתלם מאמר חסידות מאביו ביום הולדתו (כ"ף חשוון) הפ"ד (כמה שנים לאחר הסתלקותו) על פסוקי תהלים דמזמור ז, סיפור שנתפרסם גם בדפוס ונעשה הרואה חלודות ונבוגע ליום ההולדת דשנה זו. . הרי, המזמור של בעל ההולדת ובעל הגאולה [שממנו יראו וכן יעשו ההולכים בדרכיו ואורחותיו אשר הורנו [הערה] 60: "כולל גם אלו שמספרים להם על זה, בדרכי נועם ובדרכי שלום, ובדברים היוצאים מן הלב עד לעצם הלב"]], המתאים למספר שנותיו ביום ההולדת דשנה זו (תר"ם - תשמ"ח) הוא מזמור קי"ט.

(69) תש"נ שם: "כל אחד לפום שיעורא דילי".